

STADE SE PJESMA AMIROM KITITI

U subotu, 26. studenoga pred krcatom dvoranom kina *Europa* završeni su *Dani bosansko-hercegovačkog filma* u Zagrebu, mogao bih reći vrlo uspješna smotra filmske umjetnosti. Publika i organizatori – Vijeće bošnjačke manjine u Zagrebu, Grad Zagreb i Grad Sarajevo – mogu biti zadovoljni izvrsnim filmskim izborom selektora Džele Hadžiselimovića.

Sve u svemu, četvrti *Dani bosansko-hercegovačkog filma* u Zagrebu bili su respektabilna priredba. Kulturni doživljaj.

I, sinoć je to sve vrlo dojmljivo završeno. Naime, najprije je prikazan dokumentarni film o petsto godina života Sarajeva. Autori su ispričali priču o gradu prateći rijeku Miljacku koja protječe kroz srce Sarajeva. Kaže se da nema glavnog grada s tako malom rijekom kao što je Miljacka, a također da nema grada s toliko mostova.

E, upravo pričom Gradu, prateći Miljacku i hodajući njenim mostovima, imali smo zadovoljstvo uživati u izvrsnoj filmsko-dokumentarnoj priči. Ja bih s tim filmom završio ovaj mali festival budući da je dokumentarac doista primjereno urađen, ali Sarajlije nisu ja, pa su nas podarili pravih sevdahom.

E, sad, što je *sevdah*?

Riječ je turska, *sevda*, što bi imalo značiti ljubav, milovanje, ljubavna čežnja, strast, zanos, vatrena želja, duboko nagnuće, žarka sklonost, ljubavna patnja, uzdisanje... Čini mi se da su sva ta tumačenja poprilično površna kad je riječ o *sevdahu*. U turski jezik riječ je došla od arapske *sewda*, što znači *crna žuč*, a crna žuč, po riječima davnih arapskih liječnika, utječe na ljudski emotivan život, pa kad bismo *sevdahu* htjeli dati pravo značenje, onda bih tu riječ preveo kao *duša*, jer *duša je središte i sjedište svih naših emocija*.

U davna vremena, dakle prije 2500 godina, Konfucije je napisao da *glazba daje ritam srcu, da utječe na naš krvotok*, pa bi prema Konfuciju *sevdah* mogli prevesti i kao *sentimentalno putovanje naših doživljaja*. Beethoven je rekao da je *glazba otkriće veće od sve mudrosti i filozofije*. Krleža je u *Davnim danima* zapisao da je *glazba lirska paučina između srca i mozga* (a između srca i mozga je duša). Strastveni Mozart rekao je: *Strasti – bez obzira jesu li žestoke, ili to nisu – ne smiju nikad biti izražene do odvratnosti, a muzika ne smije nikad, ni u najjezovitijem stanju vrijeđati uho, nego uza sve to mora izazvati zadovoljstvo, to jest mora u svako doba ostati muzikom*. Ja bih rekao da glazba nije dovikivanje s brda na brdo, nego tiho šaputanje koje se čuje bez obzira koliko daleko bili od tog šapata. I. Tarcheti, talijanski pjesnik, rekao je da je *glazba među umjetnostima najbožanstvenija, jer je od svih umjetnosti najmanje određena granicama*. Hoće reći isto ono što govori i H.

Ritter, njemački filozof, – *Pođi kamo god želiš: gdje god naiđeš na ljude, svugdje će ti njihova muzika otvoriti njihovo najintimnije biće.*

Sve ovdje rečeno zapravo je – *sevdah.*

Jednom je Boško Petrović, usred New Orleansa svirao američki jazz (Jazz ba?) samom Velikom Satchmu, Louisu Armstrongu, želeći ga zadiviti.

Satchmo mu je rekao da ga By-Py ne može zadiviti sviranjem njegove, crnačke glazbe, ali bi to mogao učiniti kad bi zasvirao neku od bosanskih raspjevanih sevdalinki, barem jednu od međimurskih balada ili pak bilo koju od brojnih makedonskih narodnih pjesama.

Vjerojatno su nas zato Sarajlije počastile sevdahom i to u izvedbi danas najveće majstorice – Amire Medunjanin.

Za Amiru Medunjanin kažu da je naša Billie Holiday, Lady Day, jedna od najvećih jazz-pjevačica svih vremena. Ali, kao što velika Billie nije Sarah Vaughan ili Ella Fitzgerald, tako ni Amira nije Billie Holiday nego je Amira Medunjanin.

Kad se pojavila svojom pjesmom i glasom u zapadnoj Europi, odmah je postala zvijezda. Njen album *Rosa (Stade se cvijeće rosom kititi)* bio je u najužoj konkurenciji za europski album godine.

Glas i klasična gitara. Eto, to je sinoć bilo sve, a sve je zaista sve: Amirin glas i klasična gitara Boška Jovića. I, naravno – sevdah. Duša.

Rekao bih, nit je Amira pjevala, niti je Boško svirao. A, bogme nismo ni mi slušali. Ta noć u kinu Europa bila je noć duše.

Duša-glas, duša-gitara i duša-publika. To je sevdah.

Naravno, fotografija, pa ni ovaj tekst ne mogu dočarati sinoćnji koncert Amire Medunjanin i Boška Jovića. Najbolje će biti da sami poslušate bilo koji od Amirinih pet albuma i imat ćete sve. Kao što smo mi sinoć imali sve.

Zato hvala Sarajevu na ovakvome daru.

Na kraju koncerta, Boško Jović ostavio je gitaru na sceni, neka i gitara uživa slušajući kako Amira pjeva, a sam je sišao među nas i uživao u Amirinu glasu. Pjesma: *Emina*, a Amiru je pratio zbor svih nas koji smo imali sreću prisustvovati njenom koncertu.

I, na kraju naklon. „E, pa vidjet ćemo se mi opet“, kao da su ovim naklonom rekli Amira Medunanjin i Boško Jović Svi smo mi gromoglasnim pljeskom željeli naglasiti da jedva čekamo to – opet.

Kemal Mujičić